

Teksty wspomagające do Patriotyzm I „W poszukiwaniu definicji”

- **Anna Dymna, aktorka**

Patriotyzm to – przynajmniej dla mnie – niemal zwierzęce przywiązanie do kraju, z którym łączą mnie wszystkie najważniejsze uczucia. Jestem jak domowy kot: urodziłam się w pewnym miejscu na ziemi i bez względu na to, co będzie się działo, zawsze będę tutaj. Gdzie indziej gna mnie tylko ciekawość, ale zawsze z ogromną ulgą i radością wracam do domu. Nie wiem, czy przemawia przeze mnie patriotyczne uczucie, ale im więcej jeżdżę po świecie, tym częściej twierdzę, że żyję w najpiękniejszym kraju.

- **Zbigniew Boniek, piłkarz**

Patriotyzm to szacunek do kraju, w którym przyszliśmy na świat. [...] Globalizacja dzisiejszego świata grozi tym, że coraz mniej oczywiste będzie identyfikowanie się z własnym krajem, kolorami flagi narodowej i słowami hymnu.

Patriotyzm dla sportowca, jak dla każdego innego, jest pewnym sposobem zachowania się, który wynika z uczuć łączących nas z krajem. Sportowiec, który zakłada biało-czerwony strój, nie pokazuje innym tylko siebie samego, ale też reprezentuje Polskę.

- **Stanisław Sojka, muzyk**

Patriotyzm to szacunek do tego, co mnie buduje – mojej rodziny. A także do regionu, w którym przyszedłem na świat, związanego z nim etosu, tradycji, również muzycznych. Polska to wspólnota małych ojczyzn, do której należymy przez język, historię i kulturę. O wiele intensywniej czuję, że jestem Polakiem, kiedy jestem poza granicami kraju. Czuję, że jestem daleko od tego, co mi bliskie, kiedy wyjeżdżam. Ale patriotyzm nie oznacza, że powinienem kogoś, kto nie jest z mojej rodziny, traktować źle. Wykluczenie innych nie jest patriotyzmem, dalsi czy bliżsi sąsiedzi to nasi bliźni i z nimi też odczuwamy jakieś pokrewieństwo.

Jak Polacy widzą patriotyzm, „Dziennik” 10–11.11.2007.

- **Eliza Orzeszkowa, Patriotyzm i kosmopolityzm. Studium społeczne 1880**

"(...)narodowi zwrócić winienęś w postaci wytworów pracy własnej to, co wzięteś od części narodu w nim też powstałych, przezeń wyżywionych i możliwością tworzenia i darzenia zaopatrzonych. (...) obowiązek ten stosuje się nie tylko do przysług i prac materialnych, lecz także moralnych i umysłowych. (...) z prostej i jasnej tej prawdy wynika cały szereg patriotycznych obowiązków, nakazujących pracę nie już tylko nad wytwarzaniem bogactwa materialnego, ale też nad umoralnianiem i oświecaniem siebie i innych w celu wiania do moralnego i umysłowego zasobu ogółu jak największej sumy, możliwie najdoskonalszych uczuć, myśli, czynów.(...) Stąd obowiązek podkładania pod wykształcenie ogólnoludzkie tła narodowego, czyli: znajomości dziejów, mowy, piśmiennictwa, stosunków i potrzeb narodowych i poświęcania części sił swych i czasu pełnieniu funkcji publicznych, których zadaniem jest bądź sterowanie publicznym sumieniem i obyczajem, bądź straźnictwo nad politycznymi, towarzyskimi i ekonomicznymi stosunkami ogółu. Z dwu tych obowiązków, należycie pojętych i spełnianych, wytwarza się cały rząd tak zwanych cnót publicznych. Jest to poświęcenie części siebie samego na rzecz ogółu, drugi po pracy obowiązek patriotyczny. -

PREZYDENT.PL

- "Patriotyzm – oznacza umiłowanie tego, co ojczyście: umiłowanie historii, tradycji, języka czy samego krajobrazu ojczystego. Jest to miłość, która obejmuje również dzieła rodaków i owoce ich geniuszu. Próba dla tego umiłowania staje się każde zagrożenie tego dobra, jakim jest ojczyzna. Nasze dzieje uczą, że Polacy byli zawsze zdolni do wielkich ofiar dla zachowania tego dobra albo też dla jego odzyskania. Świadczą o tym tak liczne mogiły żołnierzy, którzy walczyli za Polskę na różnych frontach świata. Są one rozsiane na ziemi ojczystej oraz poza jej granicami. Wydaje mi się jednak, że jest to doświadczenie każdego kraju i każdego narodu w Europie i na świecie". **Jan Paweł II „Pamięć i tożsamość”**
- „Prawdziwy patriotyzm nie polega na tym, ażeby kochać idealną ojczyznę, ale ażeby kochać, badać i pracować dla realnych składników tej ojczyzny, którymi są ziemia, społeczeństwo. Ludzie i wszelkie ich bogactwa” **Bolesław Prus**
- „Jestem Polakiem – więc mam obowiązki polskie: są one tym większe i tym silniej się do nich poczuwam, im wyższy przedstawiam typ człowieka. Bo im szersza strona mego ducha żyje życiem zbiorowym narodu, tym jest mi ono droższe, tym większą ma ono dla mnie cenę i tym silniejszą czuję potrzebę dbania o jego całość i rozwój.
Z drugiej strony, im wyższy jest stopień mego rozwoju moralnego, tym więcej nakazuje mi w tym względzie sama miłość własna.”

Roman Dmowski Myśli nowoczesnego Polaka, 1903

- „Drodzy są rodzice, dzieci, krewni, domownicy, ale miłość wszystkiego zawarła w sobie ojczyzna.” **Cycon**
- „A jeśli komu droga otwarta do nieba tym co służą ojczyźnie” **Jan Kochanowski Pieśń XII**
- „Patriotyzm ma różny wymiar, ale ja osobiście jestem dumny jak słyszę Mazurka Dąbrowskiego i widzę wciągana flagę na Igrzyskach Olimpijskich kiedy jakiś sportowiec lub sportowczyni z Polski dostaje złoty medal, albo jak jakiś 80 latek z miasteczka gdzieś w Kansas mówi wprowadzie z silnym akcentem ale wciąż po polsku, albo jak oglądam na CNN reportaż o polskich informatykach wtedy jestem naprawdę dumny ,że jestem Polakiem” **David Internauta**
- "Kto kocha Boga, kto wierny Ojczyźnie, niech jej nie odstępuje, wszak widzicie, że idzie tu o zniszczenie praw jej najdroższych" **Tadeusz Rejtan**

PREZYDENT.PL

- „Polacy chcą niepodległości, lecz pragnęliby, aby ta niepodległość kosztowała dwa grosze i dwie krople krwi. A niepodległość jest dobrem nie tylko cennym, ale bardzo kosztownym.” - **J. Piłsudski**
- „Ten kto nie szanuje i nie ceni swej przeszłości nie jest godzien szacunku terażniejszości ani prawa do przyszłości.” Józef Piłsudski
- „Ojczyzna: to jest tam, gdzie by się chciało umrzeć” **Stefan Napieralski**
- „Patriotyzm powinien polegać na miłości swoich; zbyt często zaś polega na nienawiści obcych”. **Kazimierz Przerwa-Tetmajer**

- „Patrioci zawsze mówią o umieraniu za kraj, a nigdy o zabijaniu za kraj” **Bertrand Russell**

- „Prawdziwym patriotą jest ten, który nie ze wszystkiego jest zadowolony w swej ojczyźnie, to człowiek, który pragnie i walczy o to, by w niej było lepiej.” **Charles Dickens**
- „Walcząc o przyszłość narodu, trzeba się oprzeć o jego groby” **Jerzy Waldorff**
- „Nie pytajcie, co kraj może zrobić dla was, pytajcie, co wy możecie zrobić dla kraju”
John Fitzgerald Kennedy

- „**Patriotyzm - to przekonanie, że ponieważ ty się tu urodziłeś, jakiś kraj jest lepszy od wszystkich innych.**” George Bernard Shaw
- „Patriotyzm nie polega na nienawiści wobec innych narodów, lecz na miłości do własnego.” **Peter Rosegger**
- „Ojczyzna to ludzie, których rozumiemy, i którzy nas rozumieją” **Max Frisch**
- „Prawdziwego patriotyzmu trzeba się dopiero uczyć tam, gdzie ludzie z narażeniem bytu i nieraz życia, pracują na swoją niekorzyść materialną, a na dobro przyszłych pokoleń.” **Zofia Kossak - Szczucka – Szatkowska**
- „Patriotyzm jest rodzajem religii; jest jajkiem, z którego wylęgają się wojny.”
Henri Rene Albert Guy DeMaupassant
- „Patriotyzm nie jest krótkotrwałym wybuchem uczucia, lecz cichym i niewzruszonym oddaniem przez całe życie.” **Adlai Stevenson**

PREZYDENT.PL

- „Powoływać się na Kościuszkę, postugiwać się jego imieniem, zachwycać się nim i solidaryzować się z jego ideałami może każdy bezkarnie, bez konsekwencji i kosztów. Bo Kościuszko nie żyje. Kto solidaryzuje się ze mną, musi płacić wysiłkiem, męką, trudem, ofiarą z wolności, z życia. Kiedyś, gdy mnie już nie będzie, będę miał także miliony równie zapalczywych i podobnie nieryzykujących wielbicieli”

Józef Piłsudski w rozmowie z Bolesławem Wieniawą-Długoszowskim, grudzień 1915.

- „Chcemy Polski Niepodległej, abyśmy tam mogli urządzić życie lepsze i sprawiedliwsze dla wszystkich.” **Józef Piłsudski**
- „Choć nieraz mówię o durnej Polsce, wymyślam na Polskę i Polaków, to przecież tylko Polsce służę” **Józef Piłsudski**
- „Dla Polski wolę kilka karabinów maszynowych niż cały stos egzemplarzy Marksowskiego „Kapitału”.” **Józef Piłsudski**
- „Myślałem, że wraz z odrodzeniem Polski materialnym i duchowym, Polska odradzać się zacznie, że wyzbywać się zacznie tchórzostwa i wyzwalać się zacznie od pracy agentur, że przestanie pracą dla obcych uważać za najrozumniejszą pracę dla Polski.” **Józef Piłsudski**
- „Naród, który traci pamięć przestaje być Narodem – staje się jedynie zbiorem ludzi, czasowo zajmujących dane terytorium.” **Józef Piłsudski**
- „Naród, który nie szanuje swej przeszłości nie zasługuje na szacunek terażniejszości i nie ma prawa do przyszłości.” **Józef Piłsudski**
- „Obcą jest nam wszelka nienawiść plemienna i narodowościowa. Bojownicy wolności wszystkich krajów i narodów są naszymi braćmi. Umiemy hołd oddać wszelkiej wielkiej myśli, w jakimkolwiek języku się zrodziła, umiemy uczcić wszelkiego poetę i myśliciela, jakkolwiek naród go wydał.” **Józef Piłsudski**
- „Życie obywatela należy do ojczyzny” **Napoleon**

PREZYDENT.PL

- „Podczas kryzysów – powtarzam – strzeżcie się agentur. Idźcie swoją drogą, służąc jedynie Polsce, miłując tylko Polskę i nienawidząc tych, co służą obcym.” **Józef Piłsudski**
- Towarzysze, jechałem czerwonym tramwajem socjalizmu aż do przystanku „Niepodległość”, ale tam wysiadłem. Wy możecie jechać do stacji końcowej, jeśli potraficie, lecz teraz przejdziemy na „Pan”. **Józef Piłsudski**

Autor: Izabela Rysak